

VILÁG PROLETÁRJA, EGYESÜLJETEK

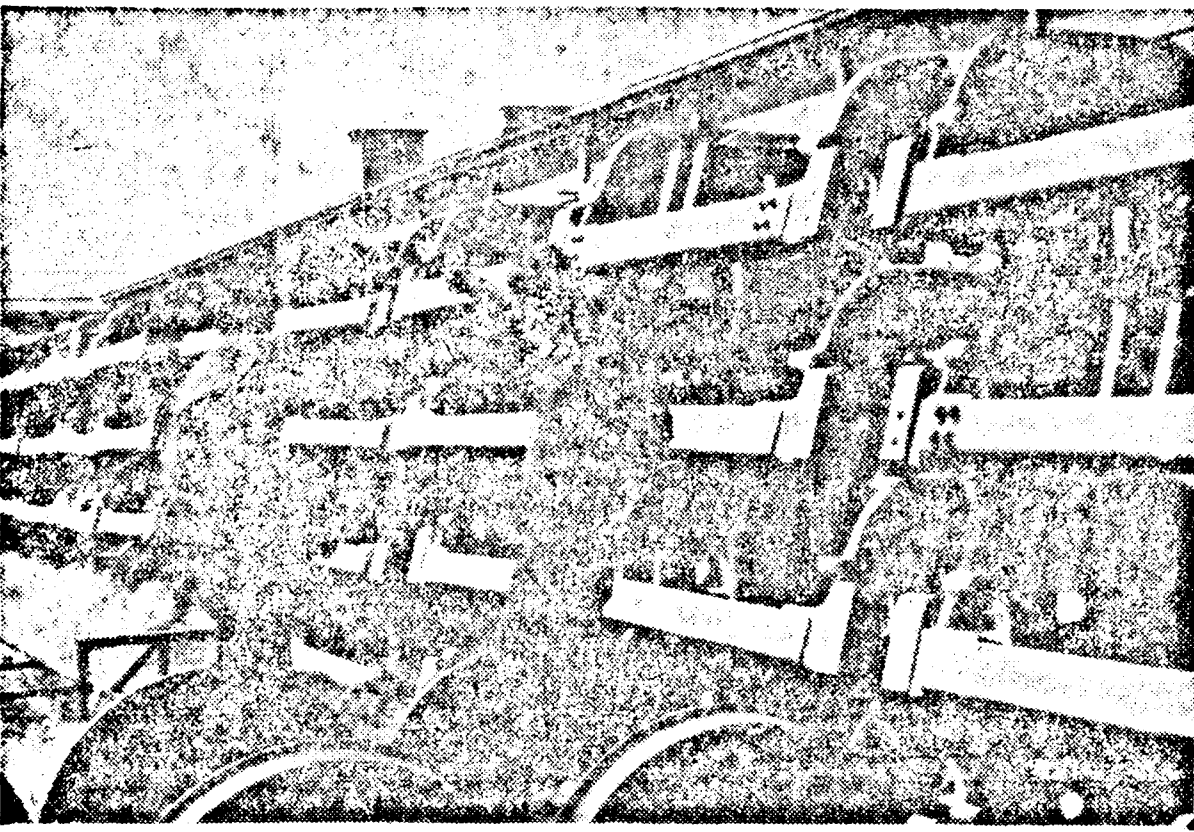
ROSIOR LOMBOGÓ

Az RKP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XXII. évfolyam, 6586. szám

Szerda, 1966. május 18.

4 oldal, 25 bani

Forgószámlát alvázak a Vagongyárban a termelési folyamat „küszöbén”. (Kelen Ferenc felvétele)

Falvainkból jelentik

Az ötvenes állami gazdaságban

Szorgalomból a kora tavaszi munkák során kitűnőre vizsgáztak az ötvenes állami gazdaság dolgozói. Am az elővetkező napokban és hetekben újabb, az eddigieknél is nagyobb feladatot kell megoldaniuk a növénytermesztőknek. Kapát kíván a föld. Mert aki nyitott szemmel járja a határt, az láthatja, hogy ezekben a hetekben szokatlanul gyorsan nő a gyom. Ehhez hozzájárult az elmúlt napokban lehullott csapadék is.

Az ötvenes állami gazdaságban az idei tavaszon 960 hektáron vetették a kukoricát. Az első kapálást 260 hektáron végezték el, valóban kapával. A többi területet már „vegyi kapával” műveltek. Ott bizony nem igen nőtt a gyom. Mert a vetéssel egyidőben gyomirtó vegyszert juttattak a földre. S most ezen a területen csak zóni kasálást alkalmaznak, talajlazítást és a sorok közt maradt gyom irtása céljából.

A gyomirtó vegyszert a kukorica vetésénél a sorokban alkalmaz-

ták. Azonban kísérletképpen minden brigádban 10 hektáron komplex gyomirtást alkalmaztak. Itt a vetéstől a betakarításig mármint semmilyen teendő.

Persze a kukorica vetésén kívül van más földkapáló feladat. Így 200 hektár napraforgónál elvégezték az I. és II. kézi, illetve gépi kapálást. A gazdaságnak igen fejlett állattenyésztő részlege van. Ezért elég nagy területen természetesen takarmányterület. Bizony ennek a növénynek a karbantartása nem a legkönnyebb. Hiszen szinte araszról-araszra kell végigpásztálni a földet. S ahinek egyszer a répa egyelése közben megfárad a doreka, az tudja, hogy milyen fárasztó feladatot ró a kézi dolgozóra ez a munka. A szorgos kollektíva mindezt ellenére idejében végeztette a répa egyelését és kapálását is.

Az ötvenesiek jelszava: mindent idejében, s lám helyt is állnak.

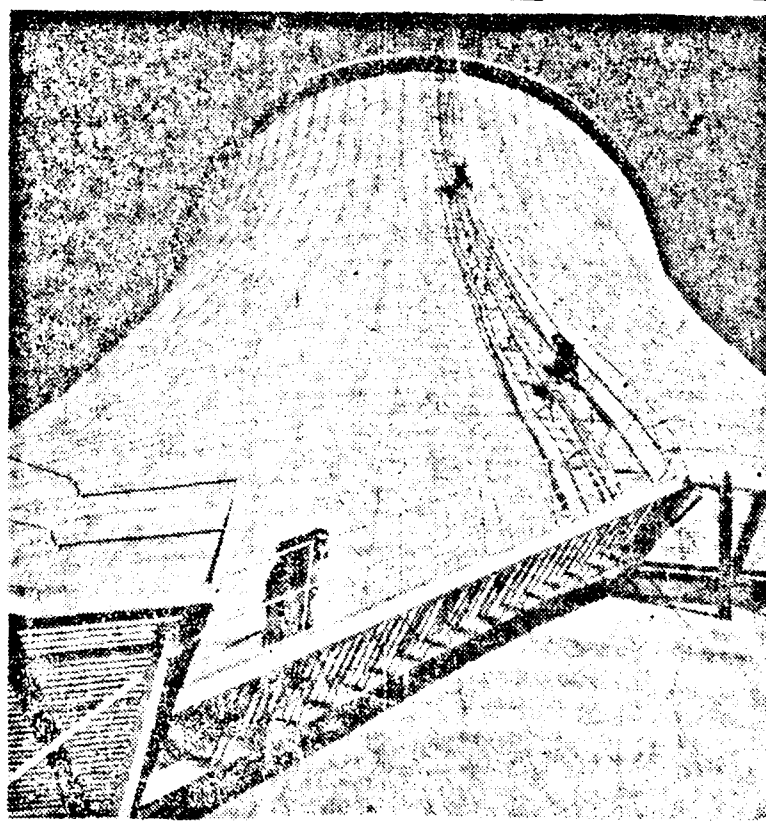
Megkezdődött a lucerna betakarítása

Rajonunk számos mezőgazdasági termelőszövetkezetében teljében van a lucerna betakarítása és tárolása. A mezőgazdasági tanácsokhoz beérkezett jelentősök kitérnek, hogy Nagyperegen, Kisiratoson, a nagyvárosi Vitoria és más mezőgazdasági szövetkezetekben már nagy területeken takarították be ezt az értékes, fehérjében gazdag takarmánynövényt. Említésre méltó, hogy a vezető tanácsok milyen nagy gondot fordítanak a szénáfrészek tárolására. A pécsi Stea-gul rosu, a tornyai, a nagyvárosi Muresul rosu és más szocialista gazdaságok száraz levegővel konzerválják a lucernát. Például Tornyan 60 hektárról 96 tonnát, a nagyvárosi Muresul szövetkezetben 30 hektárról 80 tonnát, a kőrösi Augusz-tus 23 szövetkezetből 60 hektárról 96 tona szénát tároltak ezzel a módszerrel.

A majláti libatenyésztők

Az állattenyésztés keretében a hárommérvű és fontos ág. Termelőszövetkezetünkben a csirkék tenyésztése mellett liba neveléssel is foglalkozunk, ami kellő hozzáértés esetén, igen jó jövedelmez, hiszen nemcsak a húst, hanem a tollat is értékesíteni tudjuk. Ebben az évben Sörös Julianna és Szatmari Rozália termelőszövetkezet tagok szép eredményeket értek el a kisliaház nevelésénél. Kettő 380 kisliaház keltetett és ezek már egy hónapok óta meg egy sem pusztult el belőlük. Ezekben a napokban várják újabb 180 kisliaház kikécsét. Megfogadták, hogy továbbra is odaadással, tudással legjavával dolgoznak azért, hogy a libatenyésztés is jó eredményeket érjünk el.

Libus Piroška, levelező

Lépcsők a magasba

A SZAKSZERVEZETEK KONGRESSZUSA

A május 17-i ülés

Románia Szocialista Köztársaság Szakszervezeteinek kongresszusa kedd délelőtt folytatta munkáját.

Az ülés kezdetén Ion Cotot, az SZKT titkára jelentést terjesztett elő a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetségének alapszabályzat-tervezetéről.

Ezután folytatták az előterjesztett jelentések vitáját. A hétfői és keddi ülésekben felszólaltak küldöttek átfogó képet vázoltak fel a szakszervezetek tevékenységéről.

A felszólalók valamennyien jogos büszkeséggel emelték ki azokat a sikereket, amelyeket munkaközösségeik a tevékenységi ágazatukban működő vállalatok értek el országos és IX. pártkongresszuson kijelölt nagyszámú cél megvalósításában. Rámutattak, hogy a szakszervezetek által szervezett szocialista versenyben a munkások, mérnökök és technikusok tömegei 1966 — az új ötvenes terv első éve — első hónapjaiban jelentős eredményeket értek el, s ezeket az egész népünk szeretett vezetője iránti mélységes szeretet és határtalan odaadás jeleül a Román Kommunista Párt 45. évfordulójának szentelték.

A vita résztvevői hangsúlyozták Nicolae Ceaușescu elvtársnak, az RKP KB főtitkárnak a kongresszuson mondott beszéde jelentőségét, rámutatva, hogy ez a beszéd az utmutatók értékes tárháza, felkísértő buzdítás arra, hogy újabb sikereket érjenek el a haza gazdasági erejének növelésében, a nép anyagi és kulturális életkörülményeinek szüntelen javításában.

A Szakszervezetek Központi Tanácsának tevékenységéről szóló jelentéssel és a jelentés által felvetett fontos kérdésekkel kapcsolatban a felszólalók ismertették a kongresszus elvégzéséről a szakszervezetek sokoldalú tevékenységében felhalmozott tapasztalatokat, s egyben hangsúlyozták a szakszervezeti munkában még fennálló egyes hiányosságokat, majd számos javaslatot tettek, hogy az országban folyó szocialista építési korszaknak jelenlegi szakaszában felmerülő feladatok színvonalára emeljék.

Számos felszólaló foglalkozott a szakszervezetek arra irányuló tevékenységével, hogy a dolgozókat mind szélesebb körben és mind nagyobb illetékeséggel vonják be a termelési tevékenységébe, megszervezésébe és vezetésébe. Marin Drăcea, a slatinai alumíniumüzem szakszervezeti bizottságának elnöke, Mihai Liculescu, a craiovi Electroputere üzemek főmérnöke és mások rámutattak, hogy az egyik mód, amelynek révén a munkások, mérnökök és technikusok hozzájárulnak a termelési folyamat jobb megszervezéséhez, a munkahelyen található belső tartalékok hasznosításához, egyre szélesebb körű részvételük az évi terv tervezetnek megvitatásában, a negyedévi termelési értékelésben és a havi gyűléseken, amelyekben értékes javaslatokat tesznek.

Az Electroputere üzem kollektívja például az RKP IX. kongresszusa irányelv-tervezetének megvitatásakor műszaki-gazdasági szempontból megalapozottan javasolta, hogy az országban terjedjen rá az országos energetikai rendszerhez szükséges 400 kilowattos transzformátorok gyártására. Mint ismeretes, a felsőbb fórumok elfogadta ezt a javaslatot olyképpen, hogy az elektrotechnikai ipar általános fejlesztésével egyidejűleg

hozzák létre a transzformátorok hazai gyártásához szükséges feltételeit.

A felszólalók egyben rámutattak, hogy a termelési értékelés előkészítésében és megszervezésében még egyes hiányosságok mutatkoznak, amelyeket ki kell küszöbölni. Az értékelés fokozott hatékonyságának abban kell tükröződnie, hogy operatív és következetesen alkalmazták a terv teljesítésére és teljesítésére tett, valamint a munkások vállalásaival kapcsolatos értékes javaslatokat.

Mihai Bădulescu, a ploiești-i 1. Mai üzemek szakszervezeti bizottságának elnöke és más felszólalók azt is kiemelték, hogy a szakszervezeteknek kellő figyelmet kell fordítaniuk a különböző vállalatok együttműködésének kérdésére, mert döntő mértékben a kooperációs terv maradéktalan teljesítésétől függ a minden egyes üzem munkakollektívájára háruló feladatok teljesítése.

Nagy figyelmet fordítva a szocialista verseny tartalmának és szervezésének szüntelen javítására, számos felszólaló utalt a gyárak és üzemek dolgozóinak erőfeszítésére a termelési minőség javításáért, a munkaterheltség csökkentéséért, az önköltség csökkentéséért. Teodora Serșun, a fogvasztási javak termelői iparág szakszervezeti szövetsége bizottságának elnöke, Maria Făgărașanu, a brassói Partizanul Rosu vállalat szakszervezeti bizottságának elnöke, Constantin Petre bányász, a lupényi bányakitermelés brigádvezetője, Rozalia Tier, a nagyvárosi Solidaritatea cipőgyár szakszervezeti bizottságának elnöke, Mihai Peterman, a nagybányai Gheorghe Gheorghiu-Dei vegyi-kohászati kombinát szakszervezeti bizottságának elnöke többek között hangsúlyozták, hogy a szocialista versenyt össze kell kapcsolni a különböző munkahelyek legelőtérbeli termelési feladataival. Egyszerűsödnek utaltak az érdeklő ösztönző eszközök alkalmazásának jelentőségére, valamint a munkások, technikusok és mérnökök anyagi érdekeltisége elvételének helyes alkalmazására a minden tekintetben legjobb termelési eredmények eléréséért és mindenekelőtt a termelési minőség javításáért és megőrzéséért megvalósításáért a belső tartalékok hasznosítása révén.

Számos felszólaló, köztük Ion Timireriu, a Suceava tartományi szakszervezeti tanács elnöke, Gheorghe Bors, a Bukarest városi helyi szakszervezeti tanács elnöke, rámutatva a fejlett tapasztalatok elterjesztésére és általánosítására a technikai ujdonságokkal kapcsolatos operatív tájékoztatás terén fennálló hiányosságokra, kiemelték, hogy minél változatosabb, érdekesebb és hatékonyabb formákat kell használni annak érdekében, hogy közkinccsé váljék mindaz ami új, haladó a termelésben.

Sok felszólaló hangsúlyozta, hogy a jelenlegi szakaszban rendkívül jelentősége van a termelési tudományos megszervezésnek és a műszaki értelmiség ilyen irányú értékes hozzájárulásának; ennek az értelmiségnek a tevékenysége szorosan egybefonódik a munkásokkal az egész termelési folyamatban.

Stan Potorac, a galaci hajógyár szakszervezeti bizottságának elnöke, Gh. Caramfil mérnök, a sávinesti-i műrost-üzem vezérigazgatója és mások rámutattak, hogy a mérnöki és technikai bizottságok fokozottan kellő tevékenységet folytatnak és bevonják a legképzettebb mérnököket, technikusokat, újtókat és a verseny élénjárókat minden egyes munkahely sajátos feltételeinek tanulmányozásába és a belső tartalékok hasznosításába. Kiemelték, hogy ezeknek a bizottságoknak feladata hatékonyabban támogatni és ösztönözni az újított és átszervező mozgalmat.

Mindenben egyetértve a jelentésben foglalt értékeléssel, Constantin Dinculescu mérnök, professzor, a Mérnökök és Technikusok Országos Tanácsának elnöke rámutatott, hogy a műszaki-mérnöki kérdések tevékenységét úgy kell irányítani, hogy az nagyobb mértékben fogja át és oldja meg részleteiben is a termelés és a munka szervezési problémáit, a mai műszaki-tudományos forradalom követelményeinek, vállalatok modern gépekkel és berendezésekkel való felszerelésének megfelelően.

A Mérnökök és Technikusok Országos Tanácsának közelebb kell kerülnie a vállalatok mérnöki és technikai bizottságait foglalkoztató problémákhoz és segítenie kell őket tevékenységükben, nagyobb súlyt helyezve a munkahelyeken felmerülő konkrét műszaki problémák megvitatására. Szükséges továbbá, hogy javítsák a Mérnökök és Technikusok Országos Tanácsa tevékenységének szervezését és a szakosztályok jelenlegi számának növelését, a termelési ágankénti szövetségekkel való együttműködési kapcsolatok erősítését.

A gazdaság összes ágaiban mutatózó műszaki fejlődés megőrzését a szakszervezetektől is — amint Constantin Alexei, a Leșul Ursului bányász szakszervezeti bizottságának elnöke, Gheorghe Oprea, a temesvári helyi szakszervezeti tanács elnöke és mások rámutattak —, hogy szüntelen gondot fordítsanak a dolgozók szakképzésére, szakképzésük emelésére, specializálásukra, főleg az építőleteleken és az új vállalatokban. A tanfolyamok, felolvasások, előadások, értekezletek, szimpozionok, tapasztalatcserék, műszaki-tudományos ülésszakok jelentős mértékben hozzájárulnak a munkások, mérnökök és technikusok műszaki és szakmai ismereteinek bővítéséhez, szüntelen tájékoztatásukhoz arról, ami új ezen a téren hazánkban és külföldön. Egyes felszólaló a meglévő hiányosságokra utaltak, hogy a szakképzési emeléséért folyó tevékenységet és a műszaki propagandát szakmánként és ismereti színterületenként differenciáltan végezzék, s hogy ez a tevékenység állandó támogatásban részesüljön a minisztériumok vezetésével és más központi szervek részéről egyre nagyobb számú tanfolyam és broszúra, film és más oktatási eszköz kiadásával és széles körű terjesztésével.

Ion Radu, a vaskapui hidroelegyítési és hajózási rendszer építőletele szakszervezeti tanácsának elnöke, Mircea Sgrumală, a galaci Gheorghe Gheorghiu-Dej kohászati kombinát szakszervezeti tanácsának elnöke, Birk Matei építőmester, a kolozsvári 509. számú építőletele szakszervezeti bizottságának elnöke és mások a központi feladatokról beszéltek, amelyek az építőipari szakszervezetek hárulnak pártunk és államunk beruházási politikájának megvalósításában. Rámutattak, hogy jó minőségű építkezések minél rövidebb időn belül kivitelezése érdekében a szakszervezetek nagy figyelmet fordítottak és a jövőben még nagyobb figyelmet kell hogy fordítsanak a munka jó megszervezésére, az építők és szerelők képzésére és szakmai színvonaluk emelésére, az új munkamódszerek, a fejlett tapasztalatok terjesztésére és általánosítására, a berendezések teljes kapacitásának kihasználására. Számos jó eredményről számoltak be, köztük arról, hogy a dunai nagy hidroelegyítési rendszer építői 70 nappal határidő előtt fejezték be az erdélyi építési övezetnek zárgátját.

Ugyanakkor az építőletelei szakszervezetek tevékenységében mutatózó hiányosságokra utaltak, a felszólalók hangsúlyozták, hogy több munkást és technikusot kell bevonni a szakmai továbbképző és szakosító tanfolyamokba, nagyobb

gondot kell fordítani a munkafegyelmeg megszilárdítására, a mérnökök és mesterek brigádonkénti és csoportonkénti helyesebb elosztására, az építők elszállásolásával, szállítással, s egyéb élet- és munkakörülményeivel kapcsolatos különböző problémák operatívabb megoldására.

Teodor Prunea, a Bukarest tartományi szakszervezeti tanács elnöke, Vasile Beraru, a Dobruza tartományi Nicolae Bălcescu állami gazdaság igazgatója, Wagner Francisc, a Bánát tartományi újpécsi GTA szakszervezeti bizottságának elnöke és mások kiemelték, hogy az állami gazdaságok, a GTA-k szakszervezeti bizottságai — mutattak rá a felszólalók — gondot fordítanak arra, hogy még jobban mozgósítsák a dolgozókat a föld és a műszaki eszközök minél ésszerűbb kihasználására, a termelési tudományos alapokon történő megszervezésére a növényi és állati termelés szüntelen növelése érdekében, a mezőgazdasági egységek jövedelmezőségének fokozása érdekében stb. A felszólalók rámutattak, hogy az állami gazdaságok és a GTA-k szakszervezetek, felszámolva a munkájukban még fennálló hiányosságokat, meg kell vitatniuk a munkásokkal, technikusokkal és mérnökökkel a gépek teljes kapacitásának kihasználásával, a munkaidő ésszerű kihasználásával, a termelési fegyelmeg erősítésével kapcsolatos problémákat és mindazokat a kérdéseket, amelyeknek megoldásában a szakszervezeti tagok segítségét nyújthatnak.

A vita számos résztvevője ismertette, hogy a szakszervezetek miként járultak hozzá az összes dolgozó életszínvonalának emeléséhez, egyre jobb munkai és életkörülményeinek biztosítására irányuló pártpolitika valóra váltásához. Erre vonatkozólag Cornel Bența, az aranyosgyéresi Sodronyipari üzemek acéltöntő mestere, Anghelache Mosescu, a ploiești-i vasúti fuvarozó mozdonyvezetője és mások egyebek között munkavédelmi és munkabiztonsági műszaki kérdésekről beszéltek, hangsúlyozva, hogy a szakszervezeti gyűléseken, a termelési értekezleteken a tervvel egyidejűleg megvitatják ezeket a kérdéseket is, mind újabb utakat keresnek a balesetek és szakmai betegségek elhárítására, „új lehetőségeket igyekeznek találni az anyagi eszközök mind hatékonyabb felhasználására, hogy könnyítsenek a munkások fizikai erőfeszítésein. E tekintetben számos pozitív eredményt idéztek, amelyekről bányák és erdőirtótermelések, távoli helyiségekben lévő különböző vállalatokban stb. értek el. Ugyanakkor rámutattak, hogy egyes ipari építőleteleken, vasúti egységeken és más munkahelyeken még hiányosságok mutatkoznak a munkavédelem biztosításában, az alkalmazottak elszállásolásában és szállítással, a felszólalók hangsúlyozták, hogy a szakszervezeteknek nagyobb felelősséggel kell kezelniük ezeket a kérdéseket és határozottabban kell eljárniuk a törvényes előírások szellemében való megoldásuk érdekében.

Dumitru Petrescu, a Munkavédelmi Állami Bizottság elnöke kiemelte, hogy jelentős összegeket irányoztak és irányoznak elő annak érdekében, hogy mindenütt minél jobb munkakörülményeket biztosítsanak, megelőzzék a szakmai baleseteket és megbetegedéseket, majd ráért az állami irányítás, egybehangzó és ellenőrzés biztosítására hivatalos szerv, a Munkavédelmi Állami Bizottság

(Folytatása a 4-ik oldalon)

AZ NSZK-BA UTAZOTT GH. CIOARA KÜLKERESKEDELMI MINISZTER

Kedd délelőtt Bonnba utazott Gheorghe Cioara, Románia Szocialista Köztársaság külkereskedelmi minisztere, aki Kurt Schmucker nyugatnémet gazdasági miniszter meghívására látogatást tesz a Német SZK-ban. Külkereskedelmi miniszterünk kísé-

séretében van Ion Morega gépgyártóipari miniszterhelyettes és több külkereskedelmi minisztériumi főtisztviselő.

A látogatás alkalmával véleménycsere kerül a két ország kereskedelmi kapcsolatairól. (Agerpres).

Segíjabb

események, hírek, jelentések, események, hírek

Kirándulások

Az érdeklődők már most jelentkezhetnek az ONT Carpati turisztikai hivatalnál a júniusi kirándulásokra. A tengerpartra induló csoportok hét napig tartózkodnak majd Eforia Nordon, ahol villákban szállásolták el a vendégeket. Az első csoport részvevői június 1-től 7-ig, a másodiké 7-től 15-ig tölthetnek kellemes napokat az aranylós homokos parton.

A jövő hónap 19-én kerül sor a Románia és Uruguay közötti labdarúgó mérkőzésre. A turista hivatal 17-i indulással kirándulást szervez a vetélkedő megtekintésére. A fővárosból visszaindulás június 19-én este.

Kiképzésen

Számos jelentős feladat megoldása vár ebben az időszakban a mezőgazdasági egységek pártalapszervezeteire, a községi néptanácsokra. A növénygazdálkodás idejében való elvégzése, a nyári kampányra való felkészülés, a községépítés s több más időszerű tennivaló. A soronlévő feladatok maradéktalan teljesítése céljából kétnapos kiképzésen vettek részt a községi pártbizottságok és az alapszervezetek titkárai, a községi néptanácsok végrehajtó bizottságainak elnökei s más vezető káderek. Erre az alkalomra a rajoni pártbizottság büroja változatos műsort állított össze. Így az RKP Arad rajoni bizottságának titkárait ismertették a legidősebb feladatokat, azok valóra váltásának módját, utmutatást nyújtottak a pártmunka javítása céljából. A kiképzésen résztvevő elvtársak megnézték hazai filmeseink egyik legújabb kiváló produkcióját, a Betyárok című filmet.

Bővült a választék

A Vremuri Noi kisipari A közeljövőben 3. és 4. termelőszövetkezet vezetői számú szabóműhelyekben töltötték szüntelenül foglalt nyílt-harisnya szemelgőzik a termékek javítására, szedő részlegét létesítve, a választék bővítve. Ezekben a napokban kerül sor a termelői vállalatok közötti történő megrendelő egységet létesítések megkötésére, tesztelésre, ahol különféle szöveteket és 15 új modult terveztek s más közt, PVA elnevezéssel szövetet készítenek anyagból pulóvert, melynek a lakosság számára, tat be.

Szóra érdemes!

„Oly nehezen vártuk a szép tavaszt és eljött, hogy új ruhába öltöztessék Aradot is. A köztársaság utja öreg láncok szomszédságában modern virágárokba kerültek, a parkban díszítették a padokat. De a szemet gyönyörködtető látványt elkelletleníti sok olyan dolog, amin joggal felháborodik mindenki, aki csak egy kicsit is szereti marosmonit városunkat.”

E néhány mondatot ragadtam ki Tóth Antal, a Készruhágyár dolgozóinak a szerkesztőségbe érkezett leveléből. A sorok írója a továbbiakban joggal felháborodással vet papírra néhány negatívumát. A parkokban a feldöntött padok és az azokon felszalagolt deszkák azt bizonyítják, hogy akadnak még aradiak, akik „kicsire nem adnak”.

Szólni kell azokról az elszórt hulladékokról is, amelyek nem a „kis cigarettá, valódi finom” le-
hár operatívát idézik, hanem a valódi doktrína-

zár kell adnunk, amelyeket nemcsak a marosmoniti sétányon, hanem a sportpályákon és a mozi-
termekben is megtalálhatunk. Így hiába bólogatnak a hárs és gesztenyék, a parkok virágai hiába ékeskednek legzebb kőüvegben, a város vonzó összképe elrontják a bosszantó „apróságok”, ha ugyan a Marosparton tökéletesen higanyozó lámpákat apróságnak lehet minősíteni. Mert a jónéhány ezer lejes költéssel felállított világító oszlopok burjának egy része „szak-
avart”, cölleők áldozatává vált. S ezek után állithatnánk-e valaki, hogy Tóth Antal levelezőnk felháborodása nem jogos? De nemcsak Tóth Antal, hanem mindazok, akik elvárják, hogy városunk 1956-ban is legalább tartományi viszony-
latban nyerjen díjat a városok közötti kibontakozó hagyományos hazafias versenyben.

Péterfi Rozália

Új román film bemutatója

Tartományi szintű tapasztalatcserén

Szombaton, május 14-én, délután a rajoni és városi nőbizottságnál tartományi szintű tapasztalatcserére került sor. Már maga az a tény, hogy a jelentős akciók éppen a mi városunkban rendeztek meg, igen sokatmondó. Arról tanuskodik, hogy az Arad rajoni és városi nőbizottság tartományunk elnőjének nőbizottságai közé tartozik s ez gazdag, változatos, hatékony nevelő jellegű tevékenységüknek, a nőmozgalom fejlesztésében elért eredményeinek tudható be. Egész sor figyelemreméltó akció bizonyítja, hogy a két nőbizottság fardadhatatlanul, következetesen munkát fejt ki a nők körében: arra törekednek, hogy a különböző párt- és állami határozatokat mielőbb a nők tudomására hozzák; nagy gondot fordítanak kulturális nevelésre, mozgósításukra a hazafias és társadalmi, valamint egészségügyi jellegű akciókban való részvételre, minél jobb termelési sikerek elérésére.

Megvalósításuk, eredményeik nem kerültek el a tartományi nőbizottság figyelmét sem, amely úgy határozott, hogy itt tartják meg a tapasztalatcserét. Központi téma: az Arad rajoni és városi nőbizottság munkatársai és módszerei. Mintegy 35 nő (tartományi rajoni és városi nőbizottságainak elnökei és az Országos Nőtanács részéről Constantinescu Ghizela elvtársnő) vett részt a jelentős megbeszélésen. Figyelemmel hallgatták végig a vendéglátók által összeállított tartalmas beszámolót, amelyben ismertették a

munkájukban alkalmazott módszereket, azt ahogyan a községi, illetve kerületi nőbizottságokkal állandó kapcsolatot tartanak; pontos nyilvántartást vezetnek és ugyanakkor közvetlenül irányítják is a megrendezett akciókat.

A rajoni és városi nőbizottság eredményei — melyekről lapunk hasábjain rendszeresen beszámoltunk olvasóinknak — elismerésre késztették az egybegyűlteket. A hozzászólók: Constantinescu Ghizela elvtársnő, az Országos Nőtanács részéről, Cătană Persida, a rescai nőbizottság elnöke, Nichita Emilia, a Temesvári rajoni nőbizottság elnöke, Lascu Maria, az Oravica rajoni nőbizottság elnöke, Vărcut Ana, a lugosi nőbizottság elnöke, Alexandru Eugenia elvtársnő, a tartományi nőbizottság elnöke és a többiek — mind értékelték a két aradi nőbizottság által az akciók megszervezésében alkalmazott hatékony munkamódszereket, az albizottságok tevékenységét, azt a módot, ahogyan a különböző társadalmi szervezetekkel szorosan együttműködnek: az anyagok összeállításában, a gyűlések előkészítésében megnyilvánuló jelentős kollektív munkát, a változatos, gazdag akciókat.

Valamennyien annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy sokat tanultak ezen a tapasztalatcserén.

m. k.

Falmezőkből készült menedékházak

Az Eforia-Sud üdülőhelyen új típusú, falmezőkből készített menedékházakat építettek. Ezeket a konstancai elügyártott elemeket és építőanyagokat készítő vállalat állította elő. Mindegyik menedékház négy szobás, két-két ágyval és külön egészségügyi berendezéssel van felszerelve. Az új menedékházak növelik a tengerparti üdülők befogadóképességét és egyben megfelelő elzártságot biztosítanak a nyaraló-vendégek számára.

Új könyvek

Brecht legszebb versei

(Ifjúsági Könyvkiadó Bukarest 1966)

Egyik versének címe: Egy olvasó munkás kérdése. Valamennyi verse válasz erre. Olyan költségek, melynek minden sora feltételezi a kérdést. Minden mondata tisztázás, magyarázat és értelmezés, felelet egy virtuális kérdőnek, aki a kor problémáinak szövegében keres eligazodást.

A kor kérdéseire igazmondóan is sckjéle modorban lehet válaszolni. A brechti válasz sajátosság: józan, racionális, pontos, lelkiismeretes. Új kategória a költségekben: mérlegelő lóra. Az ember szinte megijed, nem is tudja, hogy tegye hamarábban — a hangulatok, indulatok, érzelmek, vágyak, szenvedélyek, akaratok, bölcselkedések ösüdk öta kialakult hagyományai után egyszerűen megjelöltek ez a véleménymondó költészet; a dal, az elégia, a dítirambusz, az óda és a himnusz évezredek óta meghonosított formái után ez az okfejtő beszéd; a lantos, a dalnok, a riadókiáltás, az elméltető nyomában az elemzés szigorú szavai esszé-költő. Agitátor is természetesen, csak hogy nem ez benne az újdonság. Nagy történelmi korszakok nagy költői mind agitátorok voltak, valami-

lyen módon, de az agitáció ilyen módon senki, Brecht előtt. Amit művel, nem is rokon a köznapi értelemben vett agitálással — a lelkesítéssel. Ellenkezőleg. Ő a kijózanítóval agitál. Semmi köze a dobogón gesztikuláló, csapzott hajjal, lobogó tekintetű agitálódzó, mely felvillanyoz és megmámorosit. Ugy véli nyilván, hogy azt a társadalmi forradalmat, melyben végre az értelem válik urrá, a költői beszéd értelmi forradalmasításra szolgálja leghevesebben: azok a forradalmak, akikhez ő szól, az illuziótlanság ihletétől nyelik erejüket. Ezért aztán a tárgya mutató objektívítás tagjelítésével a beszéd értelmi hangjelítésének áramutatója, a racionális belátás mámorával agitál. A jötkönyvságról például így beszél (előbb a jötkönyvság hasznáról):

A világ előtt nem változik
Az emberek viszonya nem javul
A kizsákmányolás korszaka meg nem rövidül

De néhány ember éjjeli szállásához jut
A szél egy éjjelen át kíméli őket.

A nekik szánt hót az utcára hull, Azán hirtelen vált, és a jötkönyvság ártalmatlanságáról így beszél:

Néhány embernek éjjeli hajléka van
A szél egy éjjelen át kíméli őket.
A nekik szánt hót az utcára hull
De a világ előtt nem változik
Az emberek viszonya előtt nem javul

A kizsákmányolás korszaka nem rövidül.

Csak a sorrend változott, és más sorok elé kerül a feltételes költés, de ennyi kell csak neki, az összefüggés felismerése, hogy megmutassa a jelenség kétértelműségét, a karitáció hamispanézek két oldalát: a képmás felől a jötkönyvság, a címer felől az érdeket.

Mindenről így ír, az értelem szigorú pártaszával. Így a kapitalizmusról, a munkások harcairól, a fasizmusról, az emigrációról, a háborúról, a szocializmus győzelmeiről. Mindenről ez működik, ez a továbbgondolásra kényszerítő gondolatokkötés. Mörben új Brecht előzetelég ismeretlen líraiság, szinte előzmények nélküli költői maratiarás. Mégis állandóan kísért, mitől olyan ismerős, hőt találkoznak már vele. Mig végül rájövünk, A drámaiban.

Földes László

BETYÁROK

mind egészében alapos és gondos munkára vall.

Eugen Barbu, Niclae Mihail és Mihail Opris közös szövegkötve a XVIII. század elején a szabadlegények életéből meríti meséjét, melyet dojnákából, balladákából, énekekből jól ismer az utókor. A cselekmény középpontjában két harci áll, akik a vérkeresztisgőnen fiúvérekké lettek. Am az egyazon leány iránt táplált szerelem Sirbubut fiúve és társai árulóvá tesztzik, ami elkerülhetetlenül a nép ellenségeinek táborába vezet.

A film alkotói élesen megvitatották azt, hogy a hitszegő osztályrésze nem lehet más, mint a becsületes emberek megvédése, gyűlölete. Mert Sirbu nem elégedett meg csupán barátja tömlőbe jutásával, s az általa bűntudott leány megkaparintásával. A volt szabadlegény az árulás után a janariota uralkodó szolgálatába áll, rabszolgaként annak nékölözhetetlen bizalmasa, tanácsosa lesz és mint ilyen, népe engesztelhetetlen üldözője, kizsákmányolója. Amza Pelea jól oldotta meg művészi feladatát. Sikerült élet lehelni ebbe a negatív figurába.

A szabadlegényekről, betyárokról szóló történetek legendás hőseinek egyike Sirbu elárult fiúve, Amza. Nem tartozik a sérthetetlen romantikus hősök közé, akiket soha semmi bántódás nem ér, s akik hajmeresztő kalandokat tisznek véghez. Ion Besoiu robusztus betyárkapitánya nagyon is reális figura. A történelmi szűkségessé tette hőssé, aki társával együtt elszántan küzd népi el-

nyomói ellen. Nem felelt el a személyn eseti sérelmet, s bosszút forral volt bajjárja ellen. De az árulóval való leszámolás miatt nem feledkezik meg a bajjárja és az idegen elnyomók elleni harcról sem, erejéhez mérten igyekszik könnyíteni a nép vállára nehezedő terheken.

A két barát figurájának kötegetlenül kiváló alakítói mellett a többi szerepben Ion Fintescanu, Forj Etterle, Marga Barbu, Eliza-beta Iar, Alexandru Ghiugaru, Elena Buhoci és mások hasonlóképpen tudásuk legjavát nyújtották.

Külön szólanunk kell a jól összeállított tömegjelenetéről: harc a tulajdon, a betyárok támadása az uralkodó küldönci ellen, a jobbagyalu kifosztás, az ünnepi tömeg stb. Ortanza Georgesu korhű kosztümjei, Nicolae Teodoru és Filip Dumitriu díszletei, George Voicu szép felvételai mind hozzájárultak a film művészi színvonalának emeléséhez. Meggyőzően szépek a Szinaján, Práhova völgyében, valamint a Mogosoaia erdőben készült külső felvételek, amelyek izellőt adtak hazánk festői szépségeiből.

Összegezve az elmondottakat, a román nép életében oly nehéz korszakról készült romantikus film minden tekintetben megállja a helyét. A szórakoztatás mellett oktat, tanít is, megismertet bennünket a rég letűnt időkkel, melynek szokásai társadalmi megnyilvánulásai szokatiarok és idzőnek a mai ember számára, aki mindezt már csak a történelemből, vuból ismeri.

Lengyel Helén

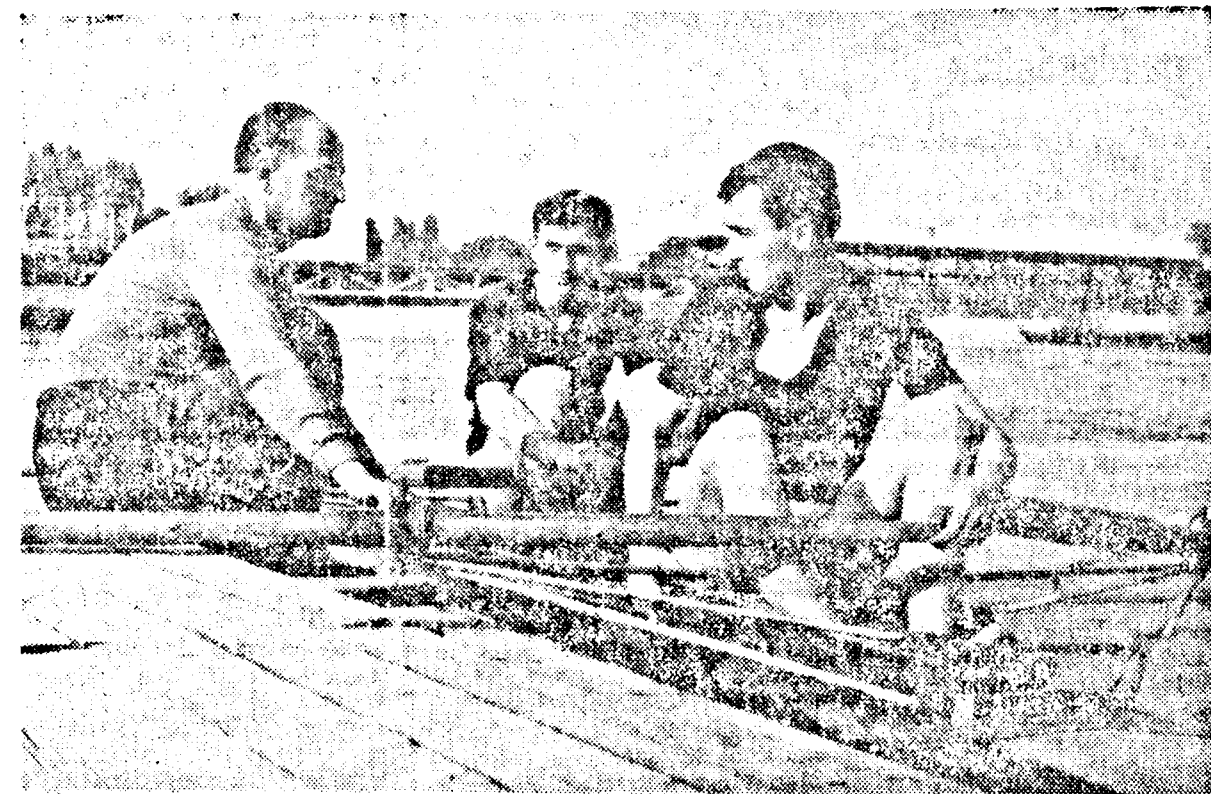
Jól van ez így?

A VIII. és IX. kerületi Gyermekek Poliklinikáján körülbelül 3 éve költöztették jelenlegi helyére — az I. számú Poliklinika épületébe. A „nagy” Poliklinika jó szülő módjára bántik a „kicsikkel”. Elhalmozta minden szükséges felszereléssel, szerelő kezekkel „lendítette” az első emeletre, egy keskeny, meredek lépcsősor végére őket. Ez eddig rendben lene. De... van valami, amiről feltétlenül szólnunk kell.

A 46-os számjelzésű ajtóra azt írják, hogy Vároterem. Ez azonban állandóan gondosan be van zárva, sőt ajtaja elé rövid padot helyeztek el, amelyre mindössze három személy fér el. Tervezés ne essék, nem azért helyezték ide ilyen rövid padot, mintha nem akadna hosszabb, hanem, mert nincs nagyobb hely számára a 47-es helyiségben. Ugyanis ez a „vároterem” körülbelül másfél négyzetméter területű lehet. Es most képzeljük el, milyen kellemetlen, hogy a szülők, beteg gyermekekkel a lépcsőn kénytelenek szorongani, mert a 46-os „Vároterem” zárva van. A rendelő órák alatt a lépcsőn állnak a mamák, papák és a gyermekek.

Javasolom a Poliklinika vezetésének próbálja ki: meddig lehet fellábra nehezedve, öltöny nyílgösködő gyerekek, a karfára vagy a szomszédra támaszkodva állni és várni. Akkor bizonyára változtatnak a helyzeten.

Domokos Lajos
levelező

Kosárlabda

Három fronton találkoztak az aradi kosarasok a tartományi bajnokságban résztvevő csapatokkal.

A mérleg: két győzelem, egy vereség.

Eredmények: férfiak: Aradi Constructorul—Rescai AS. 93:43 (45:17). A legpontosabb két aradi játékos — Czilli (28), Adamovici (23) kiváló teljesítmény 50

pontos fölényes aradi győzelmet eredményezett.

Temesvári Politechnica—Aradi Sportiskola 52:28 (20:10). Alacsony színvonalú mérkőzés, súlyos vereség.

Nők: Foresta—Temesvári Politechnica 51:13 (21:2). „Kiütéses győzelem”. Az aradi lányok különösebb erőfeszítés nélkül uralták a pályát.

Az aradi ifjúsági labdarúgó csapatok nagy napja

Mindhárom csapatunk idegenben szerepelt s eredményeik megelégedéssel illethetik el az edzőket és szurkolókat.

Temesvári Electromotor — UTA 0:2. Góllövők: Schiopu (11-esből), Damian.

Turnu Severini Metalul — Aradi CFR 0:2. Góllövők: Scumpia, Temesvári Poitehnica — Aradi Vagonul 1:1. Az aradiak gólját Seres szerezte.

Ugy tűnik, a Vagonul kikaparta a gesztenyét az UTA ifjúsági csapata számára, a vagongyáriak temesvári pontszerzése után a textilgyári ifik ismét az első helyre kerültek.

Ökölvívás

Arad—Temesvár 11:9

Vasárnap délelőtt a Muresul teremben találkoztak a tartományi csapatbajnokság keretén belül Arad és Temesvár ökölvívói. Az aradi csapat győzött 11:9 arányban. A pontkülönbség nagyobb is lehetett volna, de az egyik aradi öklöző — Finău Remus — mérlegelésnél nehezebben bizonyult. Bătrina Eugen és Kiss György találkozáját pedig a játékvezetők — érthetetlenül — döntetlenre hozták ki. Az aradi öklöző az első két menetben határozott fölényt harcolt ki s győzelmet érdemelt volna. Itt említjük meg, hogy az aradi edző, Dehelean Gavril melölözve Bătrina küldték a szorítókra, pedig Dehelean valószínűleg tisztában volt a játékosok képességével, mert a győzelmet ért volna el.

Néhány szót a találkozókról. (Először az aradi öklözők neve szerepel).

Popovici Stefan döntetlenre mér-

Biztos sportjegyzetek

Nem vitás, hogy labdarúgó versenyek a legtöbbet vitatott téma az UTA érthetetlenül gyenge tavaszi szereplése. A textilgyáriak ugyanis egy igen ritka eredmény-sorozattal rendelkeznek: 11. forduló (beleszámítva az utolsó őszi fordulókat is) nem győztek. Ez a nem mindennap „teljesítmény” annál is inkább feltűnőbb, amikor világszerte a bajnokságokat az erők kiegyensúlyozottsága jellemzi és a csapatok saját otthonukban bizony ritkán veszítenek. E szempontból is elegendő, ha megemlítjük, hogy a textilgyáriak az említett 11 mérkőzés közül hatot Aradon játszottak és egyszer sem sikerült nyerniük.

Már az őszi hajrában jelentettek a csapatunkban azon fogvagyatékosságok, amelyek a tavaszi idényben még fokozódtak. Szerintünk az együttes túl van már a hullámvölgyön, mégis rendkívül balszerencsés mérkőzéseket vív. Pusztán ezzel a teljesen szubjektív tényezővel azonban nem lehet megmagyarázni a sorozatos pont-hullatást, kétségtelenül vannak objektív tényezők is.

Miért kap az UTA oly könnyen gólt?

Nem kell vérbéli labdarúgó szurkolónak lenni ahhoz, hogy megállapíthassuk: nagyon sok csapat „élt” meg már a multban is és szerepelt elég jól jelenleg is egy-szeriben azért, mert remek védelem van. Ezalatt persze nem egy állandóan 8—9 emberből álló defenzív játéktípust értünk, hanem egy rugalmas védekező-támadó stí-

Miért rüg az UTA oly nehezen gólt?

Az aradiak vésses gólszegenysége nagyban hozzájárult a jelenlegi helyzet kialakításához. Szerintünk itt is elsősorban a hibás játékleírás a kerékkötője a gólszerzési alkalmak kihasználásának. A szélsők ösztönözésén adják be a labdát és a belsők sem tudnak

tudatosan jól helyezkedni, vagy esetleg ösztönözés nélkül megvárni a kinalkozó alkalmakat. Hányszor került vissza például a labda a galaci védőkörül a 16-os környékére, de rendszerint mindig a galaci érte el azt. Vagy ami a beadások erejét illeti: ma már a lött bevételeket alkalmazzák világszerte, e helyett az UTA-szélsők továbbra is az ivelt, gyenge beadásokat erőltetik, amelyek csak ritkán jutnak el a kapu közvetlen előterébe, mert hiányzik belőlük a kellő erő. A lapos beadásoknál pedig a belsőknek fogalmuk sincs, hova is kell helyezkedniük.

Igy aztán gyakoriak a távoli, értelmetlen, nehéz szögölő kioldott kapurólások, elkakodott akciók. Igaz, hogy az eredményes támadójátékok egy szorosan tömörítő védelem ellen nehéz megvalósítani, de hát taktika is van a világon, sokféle megoldást lehet alkalmazni. Ez okozza a legnagyobb hiányérzetünket: nincs egy megfelelő, tudatosan szervezett támadójátéka az együttesnek!

Piros Dénes

Mi ez? Varázslat?

Támadás, támadást, szöglet szögletet követ. Jobbról, balról száll a beadás. Záporoznak a lövések is.

Honnan veszi az a tíz vörös-mezes labdarúgó ehhez a tetszet, lelket őrli erőfeszítéshez szükséges energiát?

Uj formát kap az energia megmaradás törvénye: az akarat alakul át energiává. S mindez kevésnek bizonyul.

Az ellenfél szinte a semmiből „hozza össze” azt, amiért az UTA kilencven percen át mindent beleadott.

Mi ez? Varázslat? Dehogyan... Ez a labdarúgás!

Kezdetnek jó

Már a koradélutáni órákban elterjedt a hír: döntetlen lett el a Vagonul idegenben. Végül Pont idegenből Várasárhelyről Ez kell! Ezt várjuk!

Igaz, csak egy pont, de ez is valami, Valami? Kezdetnek nem is olyan rossz. Sőt...

Várjuk a folytatást.

R. J.

Szabó János és Hadojan Gheorghe figyelmesen hallgatták Lascu Peiru edző utasításait az edzés kezdetekor.

ICA—Constructorul 3:0

A közüzemi együttes biztosan nyerte a helyi rangadót. A Mărgineanu, Steril, Ardelean, Mărgărit, Annahazi, Lengyel, Kelemen felállítású csapat az első szettet fölényesen, 15:2 arányban nyerte. A második játszma is kevés eseménnyel hoz, mert végig vezetve 15:4 arányban bizonyult jobbnak az ICA. Küzdelmet inkább a harmadik játszmaiban láthattunk, amikor csak minimális két pontos különbséggel sikerül a maga javára fordítania azt. (15:13). A Constructorul a következő játékos keretet foglalkoztatta: Rosu, Olteanu, Aron, Buca, Zavoda, Lucaci, Heber, Mazilu, Cosma.

Foresta—Temesvári CFR 1:3

A Foresta az ICA pályán látta vendégül a fiatal, de annál nagyobb-szerűbben játszó Temesvári CFR-t.

képességű Marconi Mihailt győzt le s így az eredmény 9:5 az aradi javára.

A következő pár Trifa Stefan és Picior Nicolae. Trifa sorozatos szabálytalanságok után már az első menetben a leléptetés sorsára jut. (9:7).

Az aradi Kiss János két pontot hoz csapatának, mivel a temesvári versenyző nem jelent meg a találkozóon. (11:7).

A nehézsúlyban első nyilvános szereplésén Tudor Sorin vereséget szenved ugyan a rutinosabb Schubert Gusztávól, de nem keltett csalódást. Tudor ellenállóképessége meglepő. A végeredmény 11:9.

A rendezés jót, pontosan kezdtek s egymásután pergettek a találkozó.

Barbu Silvius

J E L E N T É S

a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetsége alapszabályzatának tervezetéről

A sajtóban közölt és a szakszervezeti aktívák gyűlésein megvitatott alapszabályzat-tervezet, amelyet megvitatásra a kongresszus elé terjesztünk — mondotta Ion Colot elvtárs — nagy érdekesség és teljes helyesléssel fogadták a szakszervezeti tagok, az összes dolgozók. Az alapszabályzat tervezete előírásainál fogva kifejezi a társadalmunk életében végrehajtott változások, a szocialista Románia realitáit, a szakszervezeti mozgalom fejlődésének jelenlegi stádiumát, összefoglalja az évek során szerzett tapasztalatokat és megteremt a szükséges kereteket a szervezeti formák, a munkamódszerek és általában a szakszervezeti tevékenység szüntelen tökéletesítéséhez.

Románia Szocialista Köztársaság szakszervezetei — mutat rá a tervezet — a munkásszármazék, a szocialista államunk vezetőszármazékának a szakmai tömegszervezetei. Szabad elhatározás alapján a szakszervezetek soraitok tömörítik a vállalatok, intézmények munkáit, technikusait, mérnökeiket, tisztviselőit és más dolgozóit, nemzetiségre és nemre való tekintet nélkül, annak a harcnak a céljából, amely a gazdaság és a kultúra szakadatlan fejlesztéséért, a dolgozók életszínvonalának emeléséért, szocialista hazánk kiépítéséért és jólétéért folyik.

Az alapszabályzat tervezete előírja, hogy országunk szakszervezeti mozgalmát a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetségének nevezzék. Ez a név, amelyet országunk szakszervezeti mozgalma még viselt országos szervezkedésének kezdetén, a legjobban kifejezi az összes szakszervezetek szervezeti és akcióegységét, s ugyanakkor megfelel számos dolgozó, szervezetünk káderei több ízben kifejezett óhájának.

A Romániai Szakszervezetek Általános Szövetsége a Román Kommunista Pártnak, a munkáosztály legmagasabb szervezeti formájának, Románia Szocialista Köztársaság politikai vezetőjének politikai vezetésével fejti ki tevékenységét, a legnagyobb határozottsággal küzd a párt politikájának valóra váltásáért, amely kifejezi a munkáosztály, az összes dolgozók törekvéseit és alapvető érdekeit.

Az új alapszabályzat tervezete igényt tart a jobbabb megszervezésre a szakszervezetek célját és alapvető feladatait, szerepüket a so-

cialista demokráciában, rendszerünkben mind a tömegek bevonására, mind a társadalmi formák révén, a termelés megszervezésébe és vezetésébe, a nemzetgazdasági tervek megvalósításába, a dolgozók munka- és életkörülményeinek javításába, a kulturális-nevelési tevékenység lebonyolításában, mind pedig a nemzetközi kapcsolatok terén.

A szakszervezetek részt vesznek a munkatörvények kidolgozásában, mindazonkban az intézkedések kidolgozásában és megvalósításában, amelyek összefüggnek az alkalmazottak gazdasági és szociális-kulturális érdekeinek minél teljesebb kielégítésével, képviselik az alkalmazottakat a vállalatvezetőségekkel való kollektív szerződés megkötésénél, örökölnék az alkalmazottakat a munkatörvények előírásai alapján megillető jogok szigorú tiszteletben tartása fölött, védik őket a joguk mindenféle megszegésével szemben, vezetik az állami társadalombiztosítást, részt vesznek a munkavédelmi intézkedések kidolgozásában, megszervezik és gyakorolják a munkakörülmények és a lakosság kiszolgálásával kapcsolatos társadalmi ellenőrzést.

Az előző hangsúlyozta, hogy az alapszabályzat tervezetét alhatja a gondoskodás a munkásdemokrácia fejlesztéséről, a szakszervezetek, a szakszervezeti tagok, a szakszervezeti szervezetek és szervek még erősebb aktivizálásáról, hozzájárulásuk és aktív jelenlétük növeléséről a társadalmi élet minden területén. A tervezet világosan újra meghirdeti a szakszervezetek felépítésének és szervezeti tevékenységének vezetését — a demokratikus centralizmust, amely biztosítja az akarat és akcióegységüket. Ugyanakkor az összes szakszervezeti vezető szervek tevékenységének alapvető elvének hangsúlyozza a kollektív munka és vezetés elvét. Szervezetünk demokratizmusát kifejezi a szakszervezeti tagok jogainak állandó bővülése. Az alapszabályzat tervezete a jogok megvalósításakor igen világosan meghatározza a szakszervezeti tagok köteleseit is.

A munkásdemokrácia elvének következtetés és alkotó szellemű alkalmazása szorosan egybees a centralizmussal, tükröződik az alapszabályzat-tervezet azon előírásaiban is, amelyek vonatkoznak a szakszervezetek autonómiájára a hatáskörükbe tartozó kör-

dések megoldásában, mind tevékenységükkel, mind pedig kapcsolataikkal a vállalat- és intézményvezetőségekkel, az állami és társadalmi szervekkel. A szakszervezetek tevékenységének jövőbeli szervezeti kerete, autonómiájuk gyakorlása feltételezi, hogy az előadásra kerülő intézkedések beilleszkedjenek a felsőbb szervezeti szervek normáinak és határozatainak kereteibe, feltételezi a helyi és az általános érdekek harmonikus egybehangolását. A szakszervezeti autonómia elvének alkalmazása megszüntet egyes helytelen praktikákat, amelyek folytán a szakszervezetek területi szervei figyelmen kívül hagyták a szakszervezeti bizottságok illetékességét a termelés saját körülményeire és szükségleteire, profiljához, a vállalatok és intézmények dolgozóinak munka- és életkörülményeire kapcsolódó kérdések megoldásában.

A jelenlegi alapszabályzat-tervezetben, fenntartva a szakszervezetek — a Szakszervezetek Általános Szövetségének szervezeti alapegysége — szervezésének elvét a munkahelyen a vállalatokban és intézményekben, helyet kaptak a gyakorlatból fakadó új előírások, amelyek a szakszervezeti csoportok, az osztályonkénti szakszervezeti szervezetek és más szervezetek jobb megszervezésére vonatkoznak.

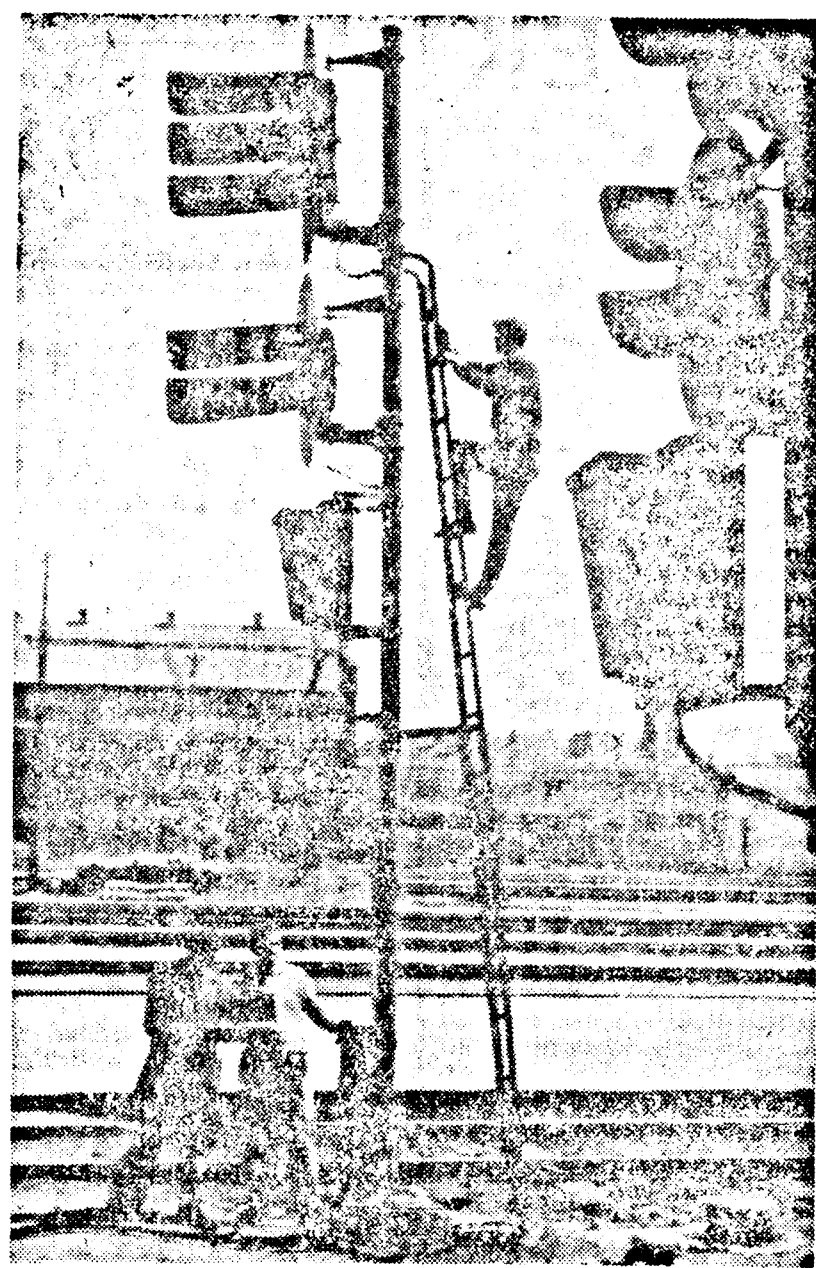
A demokratikus centralizmus és a szakszervezeti autonómia szemléiben az alapszabályzat leszögezi, hogy a szakszervezetek az ágazati elv szerint saját elhatározásuk alapján termelői ágazati szakszervezeti szövetségekbe tömörülnek. A szövetségeknek joguk van vezetni az illető ágazat szakszervezeteinek tevékenységét, aminek következtében növekszik ezek szerepe és hatásköre.

A szakszervezetek önkéntes egyesülése termelési ágazatonkénti szövetségekbe és ezek csatlakozása a Szakszervezetek Általános Szövetségéhez, tükrözi a szakszervezeti szervezetek egységét lentől fel és lentől le országunk összes alkalmazottainak közös érdekei alapján. Ez biztosítja az összes romániai szakszervezetek tartós, megbonthatatlan egységét.

Az alapszabályzat-tervezet előírásokat tartalmaz a Munkakör- és Technikusok Országos Tanácsának szerepéről és feladatairól vonatkozóan. A Tanács saját működési szabályzata alapján a Szakszervezetek Általános Szövetségének vezetésével fejti ki gyakorlati tevékenységét.

A tartományi, rajoni és helyi szakszervezeti tanácsok tapasztalatai és a tevékenységükben jelentkező hiányosságok alapján az alapszabályzat-tervezet újabb szabályozza ezeket, mint a Romániai Szakszervezetek Általános Szövetsége területi szerveinek szerepét és feladatait, hogy megvalósítsa az erők helyesebb és észszerűbb felhasználását, a szakszervezeti tevékenység jobb megszervezését és vezetését.

Véleményünk szerint — mondotta az előadó befejezésül — a kongresszus az alapszabályzat-tervezet elfogadásával olyan fontos dokumentumot ad a szakszervezetek kezébe, amely elő fogja mozdítani tevékenységük fejlesztését, növelni fogja szervezetünk hozzájárulását az egész nép harcahoz amelyet drága hazánk — Románia Szocialista Köztársaság — felvirágoztatásának szentel.

Az aradi Allomásom a CFR CED osztályának dolgozói rendszeresen ellenőrzik a fénjelző berendezések működését.

PETRICĂ ION cukorgyári levelezőnk írja: Gyáruk kommunistaival vállaltva a KISZ alapszervezet tagjai is maradéktalanul kivesszük részüket a termelőmunkából, ugyanakkor jut arra is idejük, hogy szakmai tudásukat, általános műveltségüket ávarapítsák. A KISZ alapszervezet büroja nagy figyelmet fordít a fiatalok kommunista szemléiben történő nevelésére, a munka iránti helyes magatartás kialakítására. Ezt a célt szolgálják a közgyűléseken ismertetett tartalmak, magas színvonalú anyagok, mint: „A munkafegyelmeg megvalósítása az ifjak körében; Románia Szocialista Köztársaság — a városi és falusi dolgozók önálló, független és egységes állama; Hogyan viselkedjünk társaságban; Hazánk ifju nemzedékének napfényes jövője” stb.

A nevelő munka halása a termelési eredményeken is megmutatik: fiataljaink döntő többsége nemcsak teljesíti, de túl is szárnyalja előírásait. Ezek közé tartoznak: Roja Petru, Mirea Gheorghe, Iures Ion, Pop Ion, de ugyanígy említhetjük Bughiuri Florina, Mateas Eugen, Geck Alfréd, Sirbu Vasile, Mihailov Nicolae, Kern Ferenc nevét, akik hónapról hónapra a szocialista verseny legjobbjai között vannak. Igazi példaképei társainknak, Sfirlea Dumitru, Manta Iosif, Frisch Mihai, Butariu Virgil, Danci Ioan és mások, a munkaidő befejezése után nem sajnálják a fáradságot, sőt örömmel vállalják azt: az esti licium előadásainak szorgalmas látogatói. Tudásszomjuk kiapadhatatlan.

PETRISOR GHEORGHE Fiera, ruhagyári levelezőnk a fiataloknak a hazafias munkában kifejtett lel-

kes tevékenységéről tudósítja lapunkat. Mint írja, amellyel, hogy szorgalmasan kivesszük részüket a termelőmunkából maradéktalanul teljesítjük és túlszárnyalásból, szabad órákban arra is szakítanak maguknak időt, hogy a gyár udvarán lévő virágágyásokat, az utakat gondozzák, karbantartsák. Ez ő ügyes kezük dicséret a virágpompás ágyások, a tiszta utak. Külön elismerést érdemelnek: Deák Margit, Mót Petru, Epure Ioan, Horga Leonard, Popa Aurelia jó munkájukért.

BRUTYÓ PIROSKA szentpáli levelezőnk, a KISZ alapszervezet titkára arról ír, hogyan dolgoznak a fiatalok, milyen mértékben veszik ki részüket a hazafias és kulturtevékenységből, a megszaporodó mezőgazdasági munkából. Mint írja, falujukban mintegy 70 fiatal van, akik közül 57-en KISZ-tagok, s ezek valamennyien lelkesen bekapcsolódnak az alapszervezet által indított akciókba. A fiuk főleg az Arad-Szentpál közötti utasok építésénél jeleskednek, míg a lányok a kultúrterület környékét hozták rendbe: elkészítették az ágyásokat, virágokat ültettek.

Majd levelezőnk így folytatja: Természetesen a mezőgazdasági munkából is nagy részt vállalnak a fiatalok. Mindig ott találjuk őket, ahol a legnagyobb szükség van rájuk: a cukorrépa kapálásánál, a konyhakerti növények kiültetésénél, gondozásánál stb. Mencez Margit, Péro Magdolna, Stădler Olga, Cserecsel Anna, Mengel József, Bugyi József meg a többiek mind megérdemlik a dicséretet.

RÁDIÓMŰSOR

Szerda, május 18.

BUKAREST II.

10 Hírek. 10.05 Mit nézünk? Mit olvassunk? Mit hallgassunk? 10.15 Népi muzsika. 10.30 A zene országában. 11 Könyvzene. 11.15 Népdalok. 11.30 Szimfonikus zene. 12 Hírek, időjárás-jelentés. 12.07 Műsorismertetés. 12.10 Részletek Irving Berlin Anny című operettjéből. 12.30 Tézisek. 12.40 Szimfonikus zene. 13.10 Hangos film. 13.20 Anyanyelvünk. 13.30 Népdalok. 14 Hírek, időjárás-jelentés. 14.08 Dalok. 14.40 Vízilás-jelentés. 14.50 Könyvzene. 15 Falusi műkedvelő együttesek szolnoki. 15.20 Zenei kaleidoszkóp. 16 Hírek, sport, időjárás-jelentés. 16.20 Tíz perc egy trombita társaságában. 16.30 Szimfonikus zene. 17.07 Népi táncok. 17.20 Iskolatársak. 17.40 Három dal. 17.50 Műkedvelő művészi együttesek. 18 Hírek. 18.03 A Föld körül. 18.13 Népdalok. 18.30 Rádiógyetem. 18.40 Zenei variáció. 19.20 Sport. 19.30 Corina Bárbulescu énekel. 19.40 Népdalok és népi táncok. 20 Esti rádiósugár. 20.30 Román könyvzene. 20.45 Jó éjszakát, gyerekek! 20.55 Népdalok. 21.15 Zenei vallomások. 22 Hírek, sport, időjárás-jelentés. 22.20 Modern ritmusok. 22.40 Gounod és operái. 23.15 Könyvzene. 23.52 Hírek.

Az aradi Allomásom

MURESUL: Belyárok. Kiegészítés: A kisfiú és a vihar (11, 14, 16, 18, 20). STUDIO: Belyárok (10, 12, 15, 17, 19, 21). VEAC NOU: Hígyetek nekem, emberek (14, 30, 16, 30, 18, 30, 20, 30). (11 órák matiné: Párizs rejtelmek). IFJUSA.

Az aradi Meteorológiai Intézet jelenti: Általában szép idő, a délutáni órákban szórnyós felhősödés. Elvétel, főleg a hegyes vidékeken záporos, zivatar. Mersélt, majd megelénkülő keleti, délkeleti szél. A levegő hőmérséklete napközben 21–25, éjjel pedig 6 és 12 Celsius fok között váltakozik.

A következő három napon: szép, napos idő, délutánonként szórnyós felhősödés.

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken, 10 és 13, valamint 17 és 20 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a múzeumot.

A múzeum alábbi osztláival tekinthetők meg: képzőművészeti tárlat (külföldi, nemzeti és kortárs galéria), az 1848-as forradalom múzeuma, állandó régészeti kiállítás és „A Tartomány Múzeum európai kerámiai gyűjteményéből” című időszakos kiállítás.

Rendkívüli szimfonikus hangverseny

Az aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara szerdán, május 18-án, este 8 órákor rendkívüli szimfonikus hangversenyt tart a Kulturpalota nagytermében.

Vezényel: NICOLAE BRINZEU, közreműködik ROBERT SOETTENS hegedűművész (Franciaország). Műsoron: A. STOLA: A gyermekek világából, MOZART: D-dur hegedűverseny, MOZART: Hátférő szimfonia.

Bérlők részére a 33-as számú szelvény érvényes.

Vízre bocsátották az első román jégtörő hajót

Vasárnap a Dunára bocsátották az első román jégtörő hajót s azt még ebben az évben üzembe helyezik. Egy másik hasonló hajó építése ugyancsak előrehaladt fázisban van, s e hajót is nem sokára vízre fogják bocsátani.

Ion Cristea, az oltenitai hajógyár igazgatója közölte Mircea Ionescuval, az Agerpres szerkesztőjével, hogy az új hajók hazánk legkomplexebb és legmagasabb műszaki színvonalon gyártott termékei közé tartoznak. Rendeltetésük a dunai hajózás biztosítása. A jégtörők bármilyen körülmény között egy méter vastag jégrejtetést feltörnek, s ezenkívül felhasználhatók az év bármely időszakában vontatásra és mentési munkákra. Ebből a célból fel vannak szerelve különleges mentőberendezésekkel, vontató- és tűzvédelmi berendezésekkel, valamint buvárállomásokkal.

A korszerű készülékek, az építésnél használt kiváló minőségű anyagok és eljárások biztosítják az új hajók komplex automatizálását és a korszerű technika színvonalán való kihasználásukat. A román jégtörők 2200 lóerős Diesel-elektromos motorjaik segítségével óránként 25 kilométeres sebességgel haladhatnak.

sikerül megállapítani a valódi indítóokokat. Így magyarázható meg, hogy számos bontópernél a közös lakhely elhagyása szerepel indító okként. Ez azonban másodlagos jelenség.

PASCA GHEORGHE: Ahelyett, hogy egyes szülők sokéves házasság tapasztalatait átadják gyermekeiknek, indoklatlan beavatkozásukkal vitát, majd komolyabb természetű veszekedést is szívnak. Ennek egyik legnagyobb oka az elvált szülők szeretet.

GLAVCEV EUGENIA: A bontópernek indítékai között más, mélyebb ható okokat is találhatunk. Olyanokat, amelyek nem szerepelnek a törvényeszeki aktákban. Ezek csak közvetve ássák alá a család egységét és vezetnek a „végső megoldáshoz”, a váláshoz. Sokszor tapasztaltam, hogy egyes fiatalok nem eléggé érettelek, sőt kissé felelőtlenek is, mikor házasságra lépnek. Ennek igazolásául elmondanék egy példát: B. R. 18 éves és F. O. 20 éves házasságot kötöttek. B. R., a feleség, elhanyagolja otthonát és inkább szórakozik,

— Melyek a válókeresetek általános indítókai?

HIRSCH MARIA: A bontóperekben a felek által felhozott érvek fontosságát sorrendben a következők: házasságon kívüli kapcsolatok, iszákoság, ütélegelés, kölcsönös becsületesség, a peres felek szüleinek indoklatlan beavatkozása. A bíróságnak nem minden esetben

Azután sem változtatott életfelfogását, miután gyermeke született. Sőt néha úgy belefeleledkezett a szórakozásba, hogy a szoptatásra sem futott az idejéből. Végül ennek a házasságnak is válás lett a vége.

— A válás a fiatal, vagy idősebb korosztálynál gyakoribb jelenség?

HIRSCH MARIA: A válások a 20–30 éves korosztálynál a leggyakoribbak.

— Mivel magyarázható ez a jelenség?

STANCUNA AURORA: Fiataljaink többsége tartós, sok próbát kiált ismerettség után lép házasságra. De vannak kivételek is ezekről nem szabad elfeledkezni. Olyan házasságokra gondolok, ahol rövid ideig tartó ismeretség után határozatlan elmagukat a fiatalok erre a döntő lépésre. Később olyan alapvető hibák derülnek ki, amelyek lehetnének teszik az együttélést. Így R. N. esetében is, aki

háromhetes ismeretség után ment férjhez. Egy év után megszületett gyermekük. A fiatalasszony csak most döntött rá, hogy férje iszákos és brutális!

TOKAY GYÖRGY: En is azt tartom, hogy akadnak fiatalok, akik nem fontolgat meg tettüket, mielőtt családát alapítanának. Előfordul, hogy a márciusban megkötött házasságokat októberben felbontják. Miért? Mert a fiatalok nem értik meg, hogy az együttélés egyik alapfeltétele az egymáshoz való alkalmazkodás. Minden kis hibából ne csináljunk nagy kérdést. Próbáljuk megérteni a másikat. Ez nem jelenti azt, hogy elnézzük hibáit, hanem igyekezzünk azokat türelmesen, szeretettel lenyeszegetni. A családi békeességet ott kell a legtöbbet megtenni, ahol gyermek van.

— Hogyan befolyásolja a válás a gyermekek jellemi fejlődését?

RACOVITA NATALIA: A válás rendkívül megrázó hatással van a gyermekek fejlődésére. Az állandó veszekedések, amelyek a válást megelőzik s amelyek sajnos többnyire a gyermekek előtt zajlanak, megzavarják a gyermekek lelki világát. Annak, hogy a gyermek

lelki válságon esik át, első látható jele az, hogy tanulmányi előmenetele csökken. Majd figyelemzavar lesz és mindennemű nevelési kísérlet ellenkezést vált ki belőle. Talán egy konkrét példával jobban tudom érzékelteni az elmondottakat. D. I. VII. osztályos tanuló szülei elváltak. Az apa elhagyta a családot és később újra nősült. D. I. hiába próbált apjához közeledni, ott visszautasításra talált. Ez ekkor az anyja ellen fordult. Ott okolta apja elvesztéséért. Az anyja minden befolyását elvesztette. Az eredmény osztályismétlés. Ki itt a hibás? Nagymértékben az apa, mert nem tett eleget szülői kötelességeinek.

HIRSCH MARIA: Sok szülő úgy gondolja, hogy a tartásdíj fizetésével lerázza a nevelés gondját. Pedig ez nem így van. Annak a szülőnek is kötelessége foglalkozni a gyermek további sorsával, aki eltávozik a családból. De nemcsak kötelessége, hanem joga is. Ezt azért hangsúlyozom, mert tanujta voltam a következő jelenetnek: egy nő sétál négy éves gyermekével az utcán. Találkoznak egy férfival, aki kedveskedni akar és a gyermeket térszállat kintálja. Az anyja kikapja az édességet a gyerek kezéből és eldobja. Elvált házastársáról és gyermekéről volt szó. Az anyja nem gondolt arra, hogy

az apának is pont annyi joga van a gyermekhez, mint neki.

— Milyen szempontokat vezetik a társadalmi asszisztensek, mikor arról nyilvánítanak véleményt, hogy a kis-korú gyermek melyik szülőnél maradjon?

VELEBNY CORNELIA. Minden tekintetben a gyermek érdekét tartjuk szem előtt. Az esetek nagy többségében az a véleményünk, hogy az anyának itéljék a gyermeket. Kivételes esetekben előfordul, hogy ez tiltakozik és különböző érveket hoz fel. Így: Tul fiatal vagyok ahhoz, hogy gyermekkel bonyolítsam az életemet. Vagy: ott hagyják gyermekeiket az apa, vagy a nagyszülő gondjára, anélkül, hogy érdeklődjenek irántuk. De ezek csak kivételes esetek és arra kell törekednünk, hogy ilyen kis számú kivételek se forduljanak elő.

— Hogyan lehetne megelőzni a válásokat?

NEAGU VASILE: Arra kell törekedni, hogy ne minden nézeteltérés vezessen váláshoz. Próbáljunk olyan közvéleményt teremteni, amely segítségünkre lehet a válá-

sok csökkentésében. A legfontosabb az, hogy tudatosítsuk a fiatalokban a házasság lényegét és tartalmát és így meggátoljuk, hogy felelőtlenül kössék meg ezt az egy életre szóló szerződést.

Szocialista társadalmunkban törvény védi a családot. Ennek a törvénynek ujszerűségét és mélyesen demokratikus jellegét a házastársak ujszerű együttélési kapcsolatai kell, hogy szentesítsék. A szocialista családi kapcsolatok szocialista erkölcsnek kell áthatnia. A beszélgetés résztvevői csak céloztak ezekre az új alapokon nyugvó kapcsolatokra. Ujasság Attília egyik versében azt mondja: „Szóval még máz az, nem is szerelem”. Ha a házastársak egymásnak szövetségesei és ezen túlmenően utársai, az együttélésben felerősülő közös problémákat elszűrően és igazságosan törekednek megoldani. Így házasságunk élettársi kapcsolattá növekszik, közös gondban és örömben edződik.

Hadd fejezzük be Létay Lajos: Mellettem állasz című versének utolsó soraiat a beszélgetést: „Elhagyhatnál... s ifjú karod, kedvesem, nyakamra fonod”. Szerelmem vagy, társam. Mellettem állasz mindenütt együtt nővünk, emelkedünk az édes szabadsághoz”.

Messer Katalin

Beszélgetés a válásról

